

HNUTIE KREŠŤANSKÝCH
SPOLOČENSTIEV DETÍ

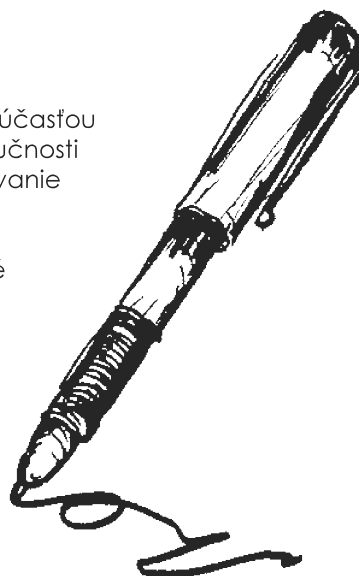

VYUŽI SVOJ ČAS!
metodická príručka

Milí priatelia,

dostáva sa Vám do rúk metodická príručka projektu Využi svoj čas! Súčasťou príručky je sada pracovných listov. Projekt rozvíja životné zručnosti spolupráca, zodpovednosť, dôveryhodnosť, plánovanie a organizovanie u cieľovej skupiny mladých ľudí vo veku 14-15 rokov.

Myšlienka venovať sa mladým vo veku, v ktorom obvykle detské spoločenstvo eRka opúšťajú, v nás zrela dlho. Cez projekt by sme im chceli poskytnúť priestor pre spoločné stretávanie sa, osobný rast i radosť z kruhu priateľov v spoločenstve. Zároveň by sme chceli podchytiť tých, ktorí majú potenciál a záujem pôsobiť ako pomocní vedúci, či neskôr ako samostatní vedúci detského spoločenstva. V neposlednom rade ich chceme viesť k angažovaniu sa v živote miestnej komunity, ktorou môže byť farské spoločenstvo, mestská štvrť či obec.

Moderná spoločnosť a jej rýchle napredovanie v sebe nesie výzvy, ako sa priblížiť mladým, ako hovoriť ich jazykom, a predsa byť starším priateľom, ktorý nepoučuje, ale otvára nové perspektívy myslenia, nazerania na svet a konania. Preto sme sa rozhodli pripravenú metodiku odkonzultovať s tými, pre ktorých je projekt určený. Počas víkendu s mladými z Ružomberka sme získali cenné pripomienky, ako metodiku upraviť, zmeniť a vylepšiť. Aj na tomto mieste by sme sa im chceli poďakovať za ich čas, nasadenie počas celého víkendu i priateľstvo. Participatívny prístup tvorenia materiálov sme v eRku vyskúšali po prvý krát a mienime v tomto trende pokračovať.

Podnetov pre tento projekt bolo niekoľko. Na prvom mieste samotné eRko, potom deti a mladí, s ktorými sa stretávame, naše skúsenosti z mládežníckej a metodickej práce, ako aj britská publikácia *Ako byť komunitným šampiónom*, z ktorej vychádzajú predovšetkým pracovné listy. Dostala sa nám do rúk náhodou. Mali sme pocit, že mladých treba podnietiť k aktivite v miestnej komunite a využitiu silu priateľstiev a rovesníckej skupiny pre pozitívne zmeny v spoločnosti. Nechali sme sa inšpirovať aj knihou *Kľúčové kompetencie a jejich rozvíjení* od H. Belza a M. Siegrista. Rozmýšľali sme však, ako tieto myšlienky zasadiť do spirituality eRka a kontextu slovenskej kultúry. Mediátora sme našli v programe rozvoja životných zručností, ktorý vďaka Nadácii pre deti Slovenska eRko už niekoľko rokov úspešne aplikuje.

Metodická príručka je sprievodcom pre vedúceho pri práci s pracovnými listami. Informácie z pracovných listov pre mladých sú doplnené komentármi ako postupovať i aktivitami, ktoré vám pomôžu uviesť tému, rozprúdiť debatu či aktivizovať skupinu. Projekt má tri fázy. Prvou je rozvoj životných zručností pod priamym vedením vedúceho. V druhej časti majú mladí ľudia zapojení do projektu využiť naučené a sami pripraviť a zrealizovať praktický čin - Deň eRka v obci pod supervíziou a ochranným dohľadom vedúceho. Poslednou fázou je zhodnotenie zrealizovaného podujatia i celého projektu.

Hoci sme sa snažili uviesť rôzne aktivity a podnety pre diskusiu, príručka nie je instantnou polievkou, ktorú treba už len zaliať horúcou vodou - v našom prípade použiť na stretnutiach s mladými. Jednotlivé aktivity si treba vopred premyslieť, počas diskusií využiť podnety od účastníkov projektu ako aj predchádzajúce zážitky a skúsenosti skupiny. Nebojte sa pracovať s obsahom stretnutia - preskočiť alebo doplniť hru, nahradiť ponúkanú aktivitu inou, rozdeliť stretnutie na viac menších tematicky uzavretejších... K budovaniu spoločenstva taktiež prispieje, ak nezabudnete na úvodnú a záverečnú modlitbu.

Na záver chceme poďakovať vedúcim eRka a ich mladým, ktorí sa do overovania projektu zapojili. V neposlednom rade ďakujeme Nadácii pre deti Slovenska a spoločnosti Tipos, za ich prejav dôvery a finančnú podporu projektu.

Prajeme Vám, nech čas strávený v aktivitách projektu Využi svoj čas! je časom prežitým naplno.

Autori projektu

O životných zručnostiach

Moje poznámky...

Dnešná spoločnosť očakáva od detí a mládeže, že sa do nej budú vedieť zaradiť ako plnohodnotní občania so schopnosťou prispôbiť sa zmenám, ale aj schopnosťou vytvárať zmeny v prospech seba, i celej spoločnosti. Práve rozvíjaním životných zručností sa zvyšuje samostatnosť mladých ľudí pri konštruktívnom zvládaní záťažových situácií, pomáhajú im skvalitniť život a efektívnejšie riešiť problémy.

O životných zručnostiach hovoríme ako o súbore zručností potrebných k životu na to, aby sme mohli viesť uspokojujúci život, vedeli rozvíjať samých seba, vytvárať a udržiavať dobré vzťahy a mohli dosahovať stanovené ciele. Týkajú sa rozvoja osobnosti dieťaťa, emocionálnej inteligencie, sociálnych zručností a zručností v myslení.

Životné zručnosti sú tie zručnosti, ktoré pomáhajú človeku efektívne zvládať bežné aj záťažové životné situácie a prispievajú k skvalitneniu života.

Životné zručnosti, ktoré môžeme deti učiť v sociálnej oblasti:

- **schopnosť tímovej práce**
- **kooperácie**
- **schopnosť čeliť konfliktným situáciám**
- **efektívna komunikácia**
- **aktívne počúvanie**
- **zvládanie rovesníckeho tlaku**
- **a iným .....**

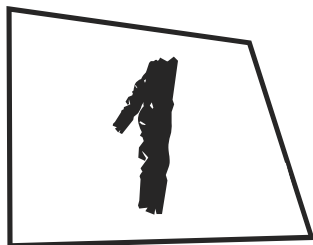
Vo vzťahu k sebe samému:

- **poznať svoju hodnotu**
- **naučiť sa byť manažérom vlastného času**
- **rozvíjať schopnosť sebahodnotenia**
- **vedomé rozvíjanie vlastných hodnôt a ľudského obrazu**
- **schopnosť sebareflexie a ďalšieho rozvoja**
- **zvládanie vlastných emócií**
- **učiť sebamotivácii**
- **učiť tvorivosti**
- **správnemu rozhodovaniu**
- **kognitívnym zručnostiam**
- **a iným.....**

V oblasti spoločenskej:

- **učiť rokovaníu so zástupcami úradov**
- **dobrovoľníckej práci**
- **ekologickému cíteniu a správaniu**
- **orientácii v riadení a fungovaní obce, mesta, štátu**
- **a iným.....**

V projekte „Využi svoj čas!“ sme sa rozhodli venovať **rozvoju spolupráce v tíme, zodpovednosti a dôveryhodnosti, plánovaniu a organizovaniu.**

Prvé stretnutie

Téma:

Môj voľný čas

Moje poznámky...

Cieľ

- Predstaviť projekt.
- Urobiť reflexiu využívania vlastného voľného času.
- Predstaviť internetový portál.

Pomôcky

puzzle, poskladaním ktorých vznikne nápis *CARPE DIEM*, plagát na zapisovanie prísloví a porekadiel o čase, fixy, pastelky, perá, prípadne hodinky.

Schéma stretnutia

- Predstavenie témy – puzzle, príslovia a porekadlá o čase
- Môj rozvrh dňa
- Ako trávim voľný čas
- Využiť čas pre druhých
- Predstavenie projektu a internetového portálu

Priebeh

Na veľký papier napíšeme latinský výraz „*CARPE DIEM*“. Papier rozstriháme na puzzle. Pred stretnutím jednotlivé časti puzzle poskrývame po miestnosti. Na začiatku stretnutia vyzveme účastníkov, aby diely našli a poskladali. Keď tak urobia, opýtame sa ich, či vedia, čo znamená latinské „*CARPE DIEM*“. V prípade, že sa s výrazom nestretli, objasníme ho. Tento latinský výraz môžeme voľne preložiť ako „Využi deň!“ či „Využi svoj čas!“

Spýtame sa účastníkov, či si vedia spomenúť na nejaké iné slovenské úslovie spojené s časom. Tieto môžeme zachytiť na plagát. Zároveň si povieme, čo znamenajú.

Príklady slovenských prísloví a porekadiel o čase:

Vypršal mu čas.

Vyčkaj času, ako hus klasu.

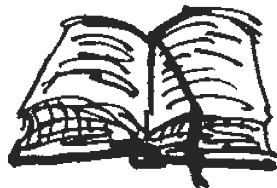
Čas sú peniaze.

Čas sa vlečie...

Čas beží...

Čas všetko vylieči.

Staré zlaté časy...

V terajšej dobe je čas veľmi nedostatkovým tovarom. „Nemám čas!“ môžeme počuť každú chvíľu. „Keby som mal viac času...“ zaznieva z inej strany. **Je to s časom naozaj také zúfalé? Koľko času za deň máme a ako ho využívame?** S pomocou nasledovných otázok rozvineme debatu.